

“La meva antologia d'autors russos inventats té una mirada catalana”

Francesc Serés (Saidí, Baix Cinca, 1971) publica als Quaderns Crema una antologia de contistes russos inventats, amb les biografies dels autors incloses. Els contes són traduïts per una Anastàssia Máximovna, també inventada. El llibre es titula *Contes russos*.

—Quina era la vostra intenció en fer el llibre?

—En un principi, no n'hi havia. Va començar com un conjunt de provatures, d'exercicis d'estil, amb la idea de veure si podia fer alguna cosa diferent i allunyar-me de la trilogia novel·lesca. Es tractava de fer reelaboracions de contes tradicionals, de contes que m'havien agradat molt. Per a l'editor, la idea era de fer una antologia irònica, amb tots els vicis i virtuts de les antologies, afegint-hi una mena de broma sobre la canonització del gènere biogràfic, sobre la reconstrucció històrica. És una mirada sobre els altres i, alhora, sobre nosaltres. Un joc de miralls entre un país llunyà on no he estat mai i el nostre. Veure com això acaba reflectint-se en una mirada catalana, veure els fets històrics del segle passat amb la parcialitat de la meva visió, i amb tota la ignorància que calgui per a emprendre un projecte com aquest.

—No vàreu esforçar-vos per saber més coses dels russos de les que sabíeu, doncs?

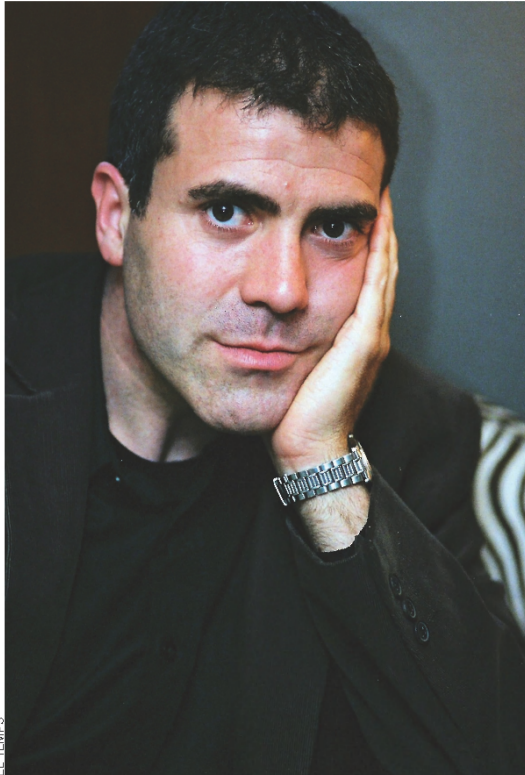
—Si hagués sabut més coses de Rússia, i més directament, segurament no ho hauria fet mai.

—Per començar, calia reconstruir la nostra mitologia russa, no?

—Sí. No sé si la meva és la mateixa que pot tenir una persona que va viure la guerra civil, per exemple. De mirades sobre Rússia i l'URSS n'hi pot haver moltes.

—Us moveu en el fil prim de la paròdia, i per tant, havíeu d'evitar de caure en la caricatura.

—Això era molt important. No podia ridiculitzar ni criticar. La qüestió de la paròdia, de la ironia, hi és, però no la concebo com una mirada estúpida sobre els russos. No podia construir una veu que caricaturitzés i jutgés els russos. L'exercici és fa des de l'admiració i, a través de l'admiració, el respecte. La caricatura, per allò que té de situar l'altre sota teu, no era el cas. Dit d'una altra manera: si jo hagués fet una caricatura de

Francesc Serés publica el llibre *Contes russos*, una antologia de contes d'autors russos inventats.

Rússia m'hauria acabat sortint una caricatura de Catalunya i meva.

—En el fons, no hi ha una admiració especial per la literatura russa?

—I tant! És una admiració més que res per la magnitud. Per mi, la història dels darrers 150 anys de Rússia va indissolublement lligada a la història de la seva literatura. I, en aquest sentit, no tan sols explica el fet de ser rus, sinó el fet de ser home. I això és el que t'interpel·la.

—Hi havia, en aquest exercici, la curiositat, l'emoció, de veure què en sortiria?

—Sí. De fet, va començar així, no pas com un projecte unitari. Vaig començar imitant l'estil dels escriptors que més m'agraden, com ara Pla, Sagarra i Maupassant, no tan sols els russos.

—No hi havia, també, un objectiu higiènic, de despullar-vos del vostre estil per veure com podíeu fer vostres uns altres estils?

—Sí, tot i que és impossible de deslliurar-se del teu estil. Impossible, no, però difícil. La tendència egocentrista, entre els escriptors, és d'una certa autoreferencialitat, i sortir d'aquest terreny més o més còmode i entrar en àmbits radicalment diferents, com també he fet amb el teatre o el reportatge, t'obliga a tenir punts de vista diferents, una cosa que m'interessa especialment.

—Els autors dels contes són autors en clau, corresponen a escriptors coneguts?

—No. I alguns són fets pensant en amics meus, que no són russos.

—El llibre funciona com qualsevol antologia d'autors desconeguts. Té, a més dels relats traduïts, l'atractiu de llegir les notes biogràfiques, però, en aquest cas, sabent que són ficció, una paròdia de les notes biogràfiques.

—Tot el llibre és pensat com una festa. Com la de fer ficció en una cosa que no en té, la vida dels autors.

—El llibre ens diu que us trobeu en un punt d'inflexió?

—Del tot. No sé si serà un punt i seguit o punts suspensius. Sí, és un moment de canvi. Però no sé cap on. El llibre és com si s'acabés una etapa de formació i m'obligués a fer un salt endavant. Com si hagués estat deu anys pagant deutes.

Lluís Bonada